

Resmi raporda Yahudi tehciri

Umumi Müfettiş İbrahim Tali Öngören tarafından 1934 yılında hazırlanan bir raporda Trakya'daki Yahudilerin tehciri isteniyor. Yahudileri "Türklerin kanını emen casuslar" olarak suçlayan raporundan sonra Yahudilere yönelik yağma hareketleri başlıyor

KURTULUŞ TAVİZ

Trakya'da yaşayan birlerce Yahudi'nin 1934 yılında evlerini, işlerini, servetlerini bırakarak İstanbul'a kaçmalarına neden olan saldırı ve yağma olaylarının gayri müslim azınlığa uygulanan planlı bir "tehcir" ve "iskan" politikasının sonucu olduğu öne sürüldü.

Araştırmacı-Yazar Rufat N. Bali, Edirne, Çanakkale, Kırklareli, Tekirdağ'da yaşayan Yahudi nüfusunun 1934 yılında karşılaştığı yağma ve saldırı olaylarını araştırdığı "1934 Trakya Olayları" adlı kitabında T.C Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'nden aldığı ilginç bir rapora yer verdi.

RAPOR CHIP'YE SUNULMUŞ - Trakya Umum Müfettişi İbrahim Tali Öngören'e ait olan rapor, dönemin Cumhuriyet Halk Fırkası Umumi Katibi Recep Peker'e sunulmuş. Olayların başlamadan kısa bir süre önce Trakya Umum Müfettişi olarak bölgeye gönderilen İbrahim Tali Öngören, 33 gün süren bölgeye yaptığı gezinin ardından hükümetine sunduğu raporda, Yahudileri casusluk yapmakta suçlayıp Trakya'dan temizlenmesini istemiş.

Öngören raporunda "Yahudiler Trakya'yı Filistin'e eş yapma davasıdadır. Trakya'nın bütün iktisadi kaynaklarına elini uzatmış olan bu unsurun Trakya Türki'nin kanını daba fiizla emmesine müsaade etmemek, Trakya'nın inkişaf (gelişmesi) için en büyük ihtiyaçtır" diyor.

CASUSLUĞA ÖNLEM - Dersim İsyanı sırasında Tunceli'de Genel Müfettişlik, Şeyh Said isyanının ardından ise Doğu'da Birinci Umumi Müfettişliği görevlerinde bulunan Öngören, Yahudilerin casusluk faaliyetleri için önlemler alınması gerektiğine de işaret ederek şunları söylüyor: "Trakya'da Türk

hayatı, Türk iktisadiyatı, Türk emniyeti, Türk rejim ve inkişaf için muhakkak gızi bir tehlike halinde yaşayan ve bir ihtimal olarak da işçi kulüpleriyle memlekette komünizmin çekirdeğini kurmak isteyen (Yahudi) meselesini arnik en köklü bir surette halletmek Türk Trakya'ya nefes vermek için kati bir zarurettir."

Bali'nin kitapta anlattıklarına

göre, 6 Mayıs 1934 tarihinde başlayan ve 33 gün süren gezinin üzerinden iki hafta geçtikten sonra Çanakkale, Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ'da aynı günlerde Yahudiler'e yönelik yağma hareketleri başladı. İlk saldırı 21

Haziran'da Çanakkale'deki Yahudiler'e yöneltildi.

Sokak çetelerinin Yahudi evlerine, iş yerlerine, mallarına yönelik üç gün süren saldırıların ardından, 1500'ye yakın Yahudi İstanbul'a kaçmak zorunda kaldı. 2

temmuzda Edirne'de, 3 temmuzda Kırklareli, 4 temmuzda Tekirdağ ile Çorlu ve Lüleburgaz ilçelerinde yağma hareketleri başladı. Bu olaylarda 3000

Yahudinin evlerini, işyerlerini ve mallarını terk ederek İstanbul'a kaçtığı tahmin ediliyor.

Kitapta ayrıca, saldırılardan bir ay önce Meclis'te kabul edilen İskan Kanunu'nda "Dahiliye Bakanı'nin casusluk suçlarıyla ilgili raporlarından uzaklaştırmakla yetkili" kılınmasına da dikkat çekiliyor.

Taraz
24-11-88